

LANDSFORSØGENE 2025

Forsøg og undersøgelser i
Dansk Landbrugsrådgivning

Samlet og udarbejdet af
SEGES Innovation P/S, Planter & Miljø
ved chefkonsulent Jon Birger Pedersen

Aktiviteterne er blandt andet støttet af:

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Fonden for **økologisk** landbrug

Kartoffelafgiftsfonden

Planteafgiftsfonden

Frøafgiftsfonden

Ministeriet for Grøn Trepert
Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

gudp

Funded by
the European Union
NextGenerationEU

EUDP C

Det Energiteknologiske
Udviklings- og
Demonstrationsprogram

Funded by
the European Union

UDVIKLINGSPULJE
FOR PLANTESEKTOREN

LANDSFORSØGENE 2025

Forsøg og undersøgelser i Dansk Landbrugsrådgivning

Landsforsøgene 2025 er samlet og udarbejdet af SEGES Innovation P/S,
Planter & Miljø ved chefkonsulent Jon Birger Pedersen.

Udgivet

December 2025

Trykkeri

Stibo Complete

Udgiver

SEGES Innovation P/S

Planter & Miljø

Agro Food Park 15

8200 Aarhus N

T +45 8740 5000

E info@seges.dk

Omslag

Foto: Torkild Birkmose, SEGES Innovation

Billedet viser udtagning af prøver til bestemmelse af lattergasemission.

Køb

Bogen kan købes i SEGES Netbutik: www.netbutikken.seges.dk.

Pdf-udgaven af bogen samt tabeller og figurer i bogen kan hentes på
www.landbrugsinfo.dk/oversigten.

Resultaterne i bogen kan frit gengives med tydelig kildeangivelse inkl.
sidetal. F.eks. „Kilde: Landsforsøgene 2025, tabel xx, side yy.“

ISBN 978-87-93051-14-0

ISSN 0900-5293

DFF pr. ha i starten af april. Merudbyttet på 29 kg pr. ha i forhold til ubehandlet adskiller sig dog ikke statistisk sikkert fra de øvrige forårsbehandlinger, som er led 6,7 og 8.

Betragtes de tre forsøg over de to år samlet, er der udbyttetab ved alle behandlinger i forhold til det ubehandlede led. Det er dog alene led 8, hvor der i starten af april er behandlet med 0,6 l Fenix og 0,1 l DFF pr. ha, der er en statistisk sikker udbyttenedgang.

På baggrund af de to års forsøg og udfasningen af Diflufenican ved udgangen af 2026 anbefales det, at der i begyndelsen af april 2026 anvendes 0,1 l DFF pr. ha, hvis der er et aktuelt konstateret behov.

Ukrudtsbekæmpelse mellem afgrøderækkerne

> CARL HØJ LAURSEN, SEGES INNOVATION

Rækkesprøjtning i alm. rajgræs, engrapgræs og rødsvingel

I 2025 er der gennemført et forsøg i hhv. alm. rajgræs, engrapgræs og rødsvingel dyrket i et rækkesystem med 30 cm rækkeafstand. Her er seks ukrudtsstrategier samt en ubehandlet kontrol blevet afprøvet i kombination med to forskellige båndsprøjtning bredder mellem afgrøderækkerne. De to båndbredder er individuelle i de

tre afgrøder, men er bestemt ud fra en "modig" afstand til afgrøden, altså så tæt på som muligt, og en "sikker" afstand til afgrøden, som selvsagt er et mindre bånd. Forsøgene er en del af projektet "Præcisionsfrøavl", som er støttet af GUDP og frøafgiftsfonden. Resultaterne er vist i tabel 6.

Rækkesprøjtning i alm. rajgræs

I forsøget 050312525-001 (alm. rajgræssorten Cloe) er der ingen signifikant forskel på udbyttet mellem behandlingerne, derimod ses der en statistisk sikker forskel for behandlingerne med de to båndbredder i forhold til ubehandlet. Der er desuden en tendens til bedre renhed ved den bredeste båndbredde på 25 cm fremfor den mere sikre bredde på 18 cm.

Rækkesprøjtning i engrapgræs

I forsøget 050322525-001 (engrapgræs sorten Miracle) er der undtagen i led 5,12 og 13, et statistisk sikkert udbyttetab for alle behandlingerne i forhold til ubehandlet. Der er dog en højere renhed i råvareanalyserne i de behandlede led end i ubehandlet. Den højeste renhed på 79,1 procent i gennemsnit for båndbredden på 14 cm er bedre end både ubehandlet og 22 cm båndbredde, som begge har en råvarerenhed på 74,5 procent.

Rækkesprøjtning i rødsvingel

I forsøget 0530332525-001 (rødsvingelsorten Orinette) er det statistisk sikkert største udbytte opnået i led 13

TABEL 6. Rækkesprøjtningforsøgene i alm. rajgræs, engrapgræs og rødsvingel (J15, J16, J17)

Led	Bånd-bredde	Behandlinger			Alm. rajgræs	Engrapgræs		Rødsvingel	
					Udbytte og merudbytte	Udbytte og merudbytte		Udbytte og merudbytte	
		December	Februar	April	kg/ha	kg/ha	Signi-fikans-gruppe	kg/ha	Signi-fikans-gruppe
1	Ube-handlet	Ubehandlet	Ubehandlet		1336	640	a	891	abc
2	13-18 cm	1 kg Roundup PowerMax XXL	0,5 l Kerb 400 SC		-43	-152	cde	-104	bcd
3	20-25 cm	1 kg Roundup PowerMax XXL	0,5 l Kerb 400 SC		-3	-301	g	-237	e
4	13-18 cm	0,5 l Kerb 400 SC		1 kg Roundup PowerMax XXL	-177	-204	ef	-23	abcd
5	20-25 cm	0,5 l Kerb 400 SC		1 kg Roundup PowerMax XXL	-206	-92	abc	-109	abcde
6	13-18 cm	1 kg Roundup PowerMax XXL			-126	-112	bcd	-87	abcde
7	20-25 cm	1 kg Roundup PowerMax XXL			-48	-202	def	-150	de
8	13-18 cm	0,5 l Kerb 400 SC			-128	-319	g	-46	abcd
9	20-25 cm	0,5 l Kerb 400 SC			-153	-117	bcd	-147	cde
10	13-18 cm			1 kg Roundup PowerMax XXL	-155	-108	bcd	13	ab
11	20-25 cm			1 kg Roundup PowerMax XXL	-59	-295	fg	6	abc
12	13-18 cm		0,5 Kerb 400 SC		-60	4	a	6	ab
13	20-25 cm		0,5 Kerb 400 SC		-39	-28	abc	71	a
LSD					NS	101		144	

TABEL 7. Rækkesprøjtning i engrapgræs (J18)

Led	Behandling		Udbytte og merudbytte kg/ha	Signifikansgruppe	Rapgræs, enårig % i frø	Renhed % i råvare ved maskinrensning
	September	November				
1	Ubehandlet		317	ab	1,2	55,6
2	1 l Mateno Duo SC 600		-63	bc	1,5	69,4
	0,75 kg Roundup PowerMax XXL					
3	0,75 kg Roundup PowerMax XXL		180	a	2,2	70,9
	0,25 l DFF					
4	0,75 kg Roundup PowerMax XXL	0,5 l Kerb 400 SC	-136	bc	0,5	58,4
5		0,5 l Kerb 400 SC	-179	bc	0,5	48,2
6		1 l Kerb 400 SC	-245	c	0,2	27,9
LSD			147			

hvor der sidst i februar er behandlet med 0,5 l Kerb SC pr. ha. Dette merudbytte er statistisk sikkert forskelligt fra led 2, 3 og 7. Generelt er der en tendens til udbyt-tetab ved de fleste af behandlinger. Denne tendens er størst ved en båndbredde på 20 cm og i mindre grad for båndbredden på 13 cm.

Konklusion for rækkesprøjtning i alm. rajgræs, engrapgræs og rødsvingel

Samlet set indikerer forsøgene, at båndsprøjtning har tendens til at føre til et udbyt-tetab, men at valg af ukrudts-middel og behandlingstidspunkt er afgørende for at mi-nimere afgrødeskaderne, der måtte føre til udbyt-tetab. Den "sikre" afstand til afgrøden giver i de fleste tilfælde den bedste forbedring af renheden i frøet ved høst.

Rækkesprøjtning i engrapgræs og strandsvingel i samarbejde med DLF

Der er i samarbejde med DLF i engrapgræs og strand-svingel afprøvet fem forskellige strategier. De to forsøg er gennemført ved båndsprøjtning mellem afgrøderæk-kerne, som er sået med 30 cm rækkeafstand.

Rækkesprøjtning i engrapgræs i samarbejde med DLF

I forsøget 052282525-001 (engrapgræssorten Borsala) er der et statistisk sikkert udbyt-tetab ved alle behandlin-gerne i forhold til ubehandlet dog ikke i led 3, som giver et merudbytte på 82 kg pr. ha i forhold til ubehandlet. Den bedste råvarerenhed er også opnået i led 3, som dog samtidig har det højeste indhold af enårig rapgræs i analyseprøven.

Rækkesprøjtning i strandsvingel i samarbejde med DLF

I forsøget 052292525-001 (strandsvingelsorten Starlet) er høstet det største udbytte i led 2, som er behandlet med 0,5 l Kerb 400 SC pr. ha. Det er dog kun statistisk forskelligt fra led 3 og 4, som også er behandlet med Kerb 400 SC i november, men med den dobbelte dosis af led 2 samt 0,7 kg Roundup PowerMax XXL pr. ha i led 4.

Led 5 og 6 afskiller sig fra hinanden ved, at led 6 er afpud-set forud for behandlingen. Det relativt større udbytte i led 6 er dog ikke statistisk forskelligt fra led 5.

TABEL 8. Rækkesprøjtning i strandsvingel. (J19)

Led	Behandling		Udbytte og merudbytte kg/ha	Signifikansgruppe	Rapgræs, enårig % i frø	Renhed % i råvare ved maskinrensning
	September	November				
1	Ubehandlet		1957	a	0	83,6
2	0,5 l Kerb 400 SC		334	a	0	96,7
3	1 l Kerb 400 SC		-434	bc	0	84,1
4	0,7 kg Roundup PowerMax XXL		-392	b	0	85,4
	1 l Kerb 400 SC					
5	0,7 kg Roundup PowerMax XXL		-60	ab	0	86,8
6	Afpudsning + 0,7 kg Roundup PowerMax XXL		19	a	0	88,6
LSD			262			

Samlet konklusion for rækkesprøjtning-forsøgene

Rækkesprøjtning kan have en stor betydning for både udbytte og frøkvalitet. Afpudsning forud for brug af glyphosat produkter kan måske sikre en mere skånsom behandling overfor afgrøden. Valg af ukrudtsmiddel, timing i forhold til behandlingstidspunkt samt båndbredde har afgørende betydning for det endelige resultat.

Screening af ukrudtsmidler

> **CARL HØJ LAURSEN**, SEGES INNOVATION

Forventningen om et stigende areal med lucerne til frø i Danmark, og den endegyldige udfasning af Reglone i engrapgræs, hvidkløver og spinat, gør det nødvendigt at finde brugbare løsninger, som helt eller delvist kan sikre en tilfredsstillende ukrudtsbekæmpelse og/eller den nødvendige nedvisning forud for høst. Samtidig afprøves dyrkning af lucerne til frø i Danmark, som potentielt kan blive en betydelig afgrøde, hvis der kan opnås gode udbytter og en tilfredsstillende kvalitet.

Der er derfor i hver af afgrøderne engrapgræs, hvidkløver og lucerne gennemført tre logaritmesforsøg, hvor fem midler testes om efteråret i udlægsåret, og fem midler testes om foråret i høståret.

Logaritmesprøjtning er en effektiv metode til at opnå information om effekten af det anvendte middel ved forskellige doseringer. Startdosis er fuld dosis og med en halveringsafstand på 7,5 meter er dosis på cirka 1/10 for enden af forsøgsparcellerne, som er 25 meter lange. Dette gøres ved, at en lille tank (logaritmebeholder), som indeholder sprøjtevæske med høj koncentration (startdosis) kontinuerligt fortyndes ved at blive tilført vand fra en større trykbeholder.

Logaritmesprøjtning om efterår i udlægsåret

De tre forsøg i henholdsvis engrapgræs (050192525-001), hvidkløver (050192525-002) og lucerne (050192525-003) er alle udlagt i vårbyg. Logaritmesprøjtningen er udført den 20. september i engrapgræs-sorten Balin, den 11. september i hvidkløversorten Rivendel og den 2. september i lucernesorten Cigale.

I de 3 forsøg er der afprøvet fem midler med følgende startdoseringer:

- > 2 l pr. ha Mizuki
- > 1,33 l pr. ha Luxinum EC
- > 0,2 l pr. ha DFF
- > 2 l pr. ha Fenix
- > 0,7 l pr. ha Mateno Duo SC 600

De afprøvede løsninger er endnu ikke tilladt i efteråret efter høst af dæksæden, eller vil blive udfaset i løbet af dyrkningssæsonen 2026. Luxinum EC er et nyt produkt, som endnu ikke er godkendt i Danmark. DFF og Mateno Duo SC 600 indeholder begge Diflufenican og må derfor ikke anvendes efter dyrkningssæsonen 2026. Fenix indeholder aktivstoffet aclonifen, som også er en delkomponent i Mateno Duo SC 600.

Engrapgræs

I engrapgræs har der ikke været afgrødeskader hverken 14 dage efter behandlingen eller en måned efter. Hvor vidt der er udbyttetab til kommende høst bliver ikke belyst i forsøgene, fordi der ikke høstes i forsøget. Der er ingen græsukrudt eller tokimbladet ukrudt før behandlingerne og heller ikke i forbindelse med opgørelse af afgrødeskaderne.

Hvidkløver

I hvidkløver er der heller ingen afgrødeskader, men til gengæld er der effekt overfor det tokimbladete ukrudt i forsøgsparcellerne. For Mizuki reduceres biomassen af tokimbladet ukrudt til cirka 40-45 procent ved en dosering på 1-2 l pr. ha. Umiddelbart er det ikke en tilfredsstillende effekt, og dermed forventes det ikke, at Mizuki bliver en løsning til ukrudtsbekæmpelse i hvidkløver om efteråret.

1,33 l pr. ha Luxinum EC giver for tokimbladet ukrudt en reduktion i ukrudtsbiomassen til kun 5 procent, og i niveauet 0,7-1,0 l pr. ha opnås en reduktion af biomassen til 20-25 procent. I kombination med, at der ikke er set afgrødeskade, tegner det meget lovende for anvendelse af Luxinum EC til ukrudtsbekæmpelse i hvidkløver om efteråret. Det forudsættes dog, at midlet opnår en ordinær godkendelse eller en "mindre anvendelse", som bygger på en ordinær godkendelse i en anden afgrøde.

Den tilladte maksimale dosering på 0,15 l pr. ha DFF (75 g diflufenican) i hvidkløver giver for tokimbladet ukrudt en reduktion af biomassen til cirka 25 procent. Bruges den maksimale dosis på 0,7 l pr. ha Mateno Duo SC 600 (70 g diflufenican + 350 g aclonifen) er der under 5 pro-